

Condemnat a 27 mesos de presó i multa l'exdirector general d'Agrofruit per falsedat documental

Xavier Guarner manipulava els comptes per amagar un deute que va superar els 50 milions d'euros i va enfonsar l'empresa cítrica

Instal·lacions d'Agrofruit, al polígon de Campredó. | Sofia Cabanes

L'exdirector general i gerent de l'empresa cítrica Agrofruit i Ebrefruit de Tortosa, Xavier Guarner, ha estat condemnat com a responsable d'un delictes societari de falsedat documental. La Secció Segona de l'Audiència de Tarragona ha ratificat la condemna del jutjat penal 1 de Tortosa, del 30 de setembre de 2019, que el condemna a 27 mesos de presó, una multa de 3.000 euros i a pagar una indemnització de 800.902,16 euros, més interessos. Guarner havia maquillat amb facturacions fictícies, subvencions inexistents i compravendes entre les dues societats de l'empresa un deute de fins a 50 milions d'euros.

L'empresa va superar un concurs de creditors però a finals del 2018 va acabar tancant. Agrofruit Export s'havia situat el 2012 com la principal exportadora de cítrics de Catalunya, amb més de 70 milions d'euros de facturació. El 2013 es va destapar una acumulació de deutes de més de 50 milions d'euros i un patrimoni net negatiu d'uns 30 milions més. El seu exgerent havia ocultat 15 milions d'euros de pèrdues amb una facturació fictícia durant anys. El cas es va destapar arran de l'operació policial Àgora.

Com explica la sentència, el processat va muntar un sistema de facturació fictícia a clients a partir de l'any 2000, quan una operació de compra de fruita no va sortir bé i l'empresa també va rebre una sanció de gairebé mig milió d'euros. Amb este mètode, va aconseguir avançaments del finançament dels bancs, però a partir de l'any 2009, quan va ser impossible cobrar els ingressos que havia anat comptabilitzant, també va maquillar els comptes, movent partides entre Agrofruit i Ebrefruit, inflant impostos i preus de venda, o incloent subvencions que se'ls havien denegat.

Guarner havia estat director general d'Agrofruit des del 1999 fins al 2013, quan va confessar la situació al Consell d'Administració. També era gerent d'Ebrefruit. Segons la primera auditoria que es va fer el 2013, hi havia més de 5,48 milions d'euros d'ajust que corresponien als comptes d'Agrofruit i que es van comptabilitzar durant anys en saldos no reconeguts d'Ebrefruit. El 2012, l'exdirector general va fer un últim intent de donar solvència a l'empresa amb una ampliació del capital mercantil a Agrofruit per més de 900.000 euros. Guarner presentava balanços positius on constaven aportacions dineràries d'Explotacions Agrícoles Alcanar SL, Vives Chillida Agrícola SA, Rio Cenia SA, sobrevalorava la partida de saldo dels clients sense incloure les provisions per impagament, o comptava vendes amb imports més alts que els reals.

L'incompliment de les obligacions financeres que tenia l'empresa va deixar la societat sense finançament dels bancs i es va destapar el deute. El Consell d'Administració va obrir un concurs de creditors voluntari que es va tancar amb un conveni el 2016, on els proveïdors ordinaris acceptaven una quita de fins al 70% durant dos anys i les entitats financeres de fins al 50%. El creditor, acceptant aquesta "generosa" quita, demostrava que mantenia la confiança en la recuperació de l'empresa cítrica ebreca però el preu del fruit i la falta de finançament, perquè els bancs no els van voler donar nous préstecs, van fer caure la facturació fins als 18 milions d'euros la campanya 2017/2018.

Amb l'aixeta del crèdit tancada, alguns proveïdors havien anticipat els pagaments abans de comprar els cítrics però això acabava perjudicant Agrofruit perquè l'obligava a vendre barat. A més a més, l'empresa només podia oferir el producte que li aportava el soci i veia limitada la seva competitivitat perquè els ritmes de demanda del mercat, sobre determinades varietats o volums de compra, no sempre coincidien amb la seua oferta.

Tampoc els grans ajustos de plantilla -es va passar de 300 treballadors a poc més de 50-, van servir per poder fer front als costos de manteniment de les instal·lacions i, per tot plegat, abans que fossen els creditors qui n'exigissin la declaració de liquidació, el Consell d'Administració d'Agrofruit Export va decidir dissoldre la companyia.

Recurs desestimat a l'Audiència

L'Audiència de Tarragona ha desestimat el recurs que l'acusat va presentar a la sentència del jutjat penal de Tortosa on al·legava que l'administrador concursal de la liquidació d'Agrofruit i Ebrefruit va emetre un informe qualificatiu del concurs després de judici. Els magistrats refusen l'argument perquè aquesta qualificació concursal no es vincula a la jurisdicció penal. L'Audiència també refusa les al·legacions de Guarner defensant que els gestors de la societat coneixien la "delicada" situació financera de l'empresa o que l'actuació de l'exdirector general no havia estat dolosa.

Els magistrats sentencien que és "senzillament esperpèntica" l'afirmació que fa l'acusat assegurant que la seua actuació va generar beneficis per als socis quan s'han comptabilitzat 15 milions d'euros en pèrdues en les dues societats. La sentència acusa Guarner d'haver actuat amb una conducta "minuciosament planificada durant anys", alterant la comptabilitat per amagar pèrdues des de l'any 2000. Contra aquesta sentència no es pot recórrer.